

SOCIOLOGIA DE L'EDUCACIÓ

Professor: Josep M. Quintana

A OBJECTIU

La dimensió social de l'educació ens ve donada per dues assignatures: la Sociologia de l'Educació i la Pedagogia Social. La primera és una ciència "auxiliar" pel pedagog, ja que li mostra el medi social on es realitza l'educació, les finalitats que aquesta persegueix, les seves funcions socials, els factors socials que la promouen i els seus condicionaments socials. Interessa també conèixer la Pedagogia Social, doncs és una branca de la Pedagogia amb una clara i actual vessant professional, donant lloc a varíes especialitats de "pedagog social". Es pretén, doncs, la formació científica i professional de l'estudiant.

B TEMARI

a) Introducció: Conceptes preliminars.

- 1 El caràcter social del fenòmen educacional.
- 2 Concepce de Sociologia de l'Educació.
- 3 Història de la Sociologia de l'Educació.
- 4 Mètodes de la Sociologia de l'Educació.

b) 1ª Part: Macrosociologia de l'Educació

- 5 Influència del medi social en l'educació.
- 6 Repercussió de les circumstàncies ambientals en l'educació.
- 7 L'educació com a mitjà de control social.
- 8 Educació i canvi social.
- 9 Estratificació social i educació.
- 10 Personalitat del nen en relació amb la seva classe social.
- 11 Educació i mobilitat social.
- 12 L'igualtat d'oportunitats en educació.
- 13 La selectivitat dels sistemes educacionals.
- 14 Educació i desenvolupament.

- 15 El desenvolupament de l'educació
- 16 La política educacional i l'estrategia educacional.
- 17 Planificació educacional.
- 18 Economia de l'Educació.
- 19 Anàlisi sociològico de l'educació actual.
- 20 Innovacions educacionals requerides per la nostra societat progressiva.

c) 2ª Part : Microsociologia de l'educació

- 21 Aspectes sociològics de l'educació familiar.
- 22 El magisteri com a grup professional.
- 23 L'institució escolar.
- 24 Desescolarització de la societat?
- 25 Libertat d'ensenyament i el dilema escola pública/esc. privada.
- 26 Sociologia de l'educació espanyola: 1) Panorama general.
- 27 Sociologia de l'educació espanyola: 2) La reforma de 1970 i les alternatives subsegüents.
- 28 Sociologia de l'educació catalana.

C METODOLOGIA

Les sessions de classe són concebudes com a mitjà d'animació de l'assignatura; en elles el professor explicarà els conceptes fonamentals i aclarirà dubtes, convidant als alumnes a una participació activa, que prendrà les formes següents: a) Intervenció en debats que s'organitzaran sobre algun tema; b) recensió oral de llibres llegits; c) exposició pública de temes recercats individualment o en equip; d) possible participació en un Seminari. L'estudi general del Temari el fa l'alumne pel seu compte en manuals i amb lectures monogràfiques complementàries.

D AVALUACIÓ

L'avaluació es farà sobre dues bases: 1) Un exàmen trimestral opcional de la correspondent part del Temari (un terç de temes cada trimestre). 2) Avaluació contínua que tingui en compte: assistència a classe, participació activa de l'alumne a ella, quantitat i qualitat dels seus treballs i possibles aportacions indicades a C).

D BIBLIOGRAFIA BÁSICA

a) Obres generales

- O. BANKS Aspectos sociológicos de la educación. Narcea, Madrid 1983.
- S. DE COSTER
F. HOTYAT Sociología de la Educación. Guadarrama, Madrid 1975.
- E. FAURE et al. Aprender a ser. Alianza, Madrid 1976.
- P. FERMOSO Sociología de la Educación. Agulló, Madrid 1978.
- H.L. MANHEIM Investigación sociológica. CEAC, Barcelona 1982.
- I. MORRISH Introducción a la Sociología de la Educación. Anaya, Madrid 1979.
- N. PIZARRO Fundamentos de Sociología de la Educación. Godoy, Murcia 1981.
- J. Mª QUINTANA Sociología de la Educación. Hispano Europea, Barcelona 1981.
- VARIOS Perspectivas actuales de la Sociología de la Educación. ICE de la Univ. Autónoma de Madrid 1983.
- VARIOS Educación y Sociología en España. Morata, Madrid 1984.

b) Obras monográficas

- J. ARDOINO Perspectiva política de la educación. Narcea, Madrid 1980.
- J. CARABAÑA Educación, opresión e ingresos en la España del H. XX. MEC, Madrid 1983.
- M. CARNOY La educación como imperialismo cultural. Siglo XXI, México 1977.
- M. ELTON El derecho de los padres a la educación de sus hijos. Pamplona, Unsa 1982.
- O. FULLAT Escuela pública/Escuela privada. Humanitas, Barcelona 1983.
- L. LEGRAND Por una política democrática de la educación. Península, Barcelona 1981.

- J. J. NATANSON El futuro de la educación. Aguilar, Madrid 1981.
- M. NENASHEV La educación ideológica. Progreso, Moscú 1978.
- M. O'DONOGHE Dimensión económica de la educación. Narcea Madrid 1982.
- J. ORTIZ La libertad de enseñanza. Universidad de Málaga 1980.
- A. PAGE La economía de la educación. Kapelusz, B. Aires 1977.
- G. PEREZ S. Origen social y rendimiento escolar. Centro de Investigaciones Sociológicas. Madrid 1981.
- C. PERI-ROSSI La rebelión de los niños. Monte Avila, Caracas 1980.
- A. PONCE Educación y lucha de clases. Akal, Madrid 1978.
- Seminari "ROSA SENSAT" Conèixer Catalunya. L'Ensenyament. Dopesa, Barcelona 1978.
- G. SYNDERS Escuela, Clase y lucha de clases. A. Corazón, Madrid 1978.
- J. THOMAS Los grandes problemas de la educación en el mundo. Anaya, Madrid 1976.
- VARIOS 15 personajes en busca de otra escuela. Laia, Barcelona 1984.
- J. VIAL La escuela rumbo al 2001. Narcea, Madrid 1979.

c) Pedagogía Social

- E. AGUILERA Projecte reeducatiu per al menor inadaptat. Edicions 62, Barcelona 1983.
- E. ANDER-EGG Metodología del trabajo social. El Ateneo, Buenos Aires 1982.
- M. CAMPO Trabajo social escolar. Org. Ofic., Vitoria 1981.
- COLECTIVO Educación de adultos. Reto, experiencia, futuro. Popular, Madrid 1983.
La acción sociocultural en los municipios. Popular, Madrid 1982.

- A. INESTA   Los gitanos. Problemas socioeducativos. Narcea, Madrid 1981.
- G. PERDONCINI/
Y. YVON   Manual de la psicología y reeducación infantil. Marfil, Alcoy 1981.
- J.M. QUINTANA   Pedagogía Social. Dykinson, Madrid 1984.
- A.J. REVUELTA   ¿Qué hacer con los chicos? Marsiega, Madrid 1982.
- M. ROIG   Mujeres en busca de nuevo humanismo. Aula Abierta Salvat, Madrid 1981.
- VARIOS   Organización y administración de servicios sociosanitarios. Marsiega, Madrid 1981.
- A. VEGA   Los educadores ante las drogas. Santillana, Madrid 1983.